HINRICH PHILIP JOHNSEN

1717-1779

Concerto i D-dur

För cembalo och stråkar

Concerto in D major

For harpsichord and strings

NorJ A4

Källkritisk utgåva av/Critical edition by Andreas Edlund

Levande musikarv och Kungl. Musikaliska Akademien

Syftet med Levande musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska Akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska Akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Notgrafisk redaktör/Score layout editor: Anders Högstedt
Textredaktör/Text editor: Edward Klingspor

Levande musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska Akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 2215/Edition no. 2215
2021
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
979-0-66166-716-2

Levande musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska Akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Riksantikvarieämbetet och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Concerto

1

Hinrich Philip Johnsen
(1717–1779)

Allegro

Clavicembalo

Violino I

Violino II

Violoncello

f

4

p

Kritisk utgåva av/Critical edition by Andreas Edlund
Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska akademien, Stockholm 2021. Public domain. www.levandemusikarv.se

8

f

f *p* *f* *p* *f*

f *p* *f* *p* *f*

f *p* *f* *p* *f*

12

16

20

solo

25

29

tutti

33

solo

p

p

37

f

f

f

42

tutti

46

50

54

solo

p

p

58

tutti

62

solo

65

tutti

solo

69

p

p

p

73

f

f

f

77

tutti

f

f

f

f

solo

81

p

p

85

tutti

mf

p

f

mf

p

f

mf

p

f

89

p

f

p

f

p

f

p

f

p

f

93

97

tutti

101

solo

105

tutti

f

109

solo

p

f

113

fp

117

tutti

121

solo

p

p

125

f

f

130

tutti

tr

135

2

Andante

Clavicembalo

Violino I

Violino II

Violoncello

6

12

cresc.

solo

19

tutti

25

31

tutti

37

solo

cresc.

44

tutti

50

57

62

tutti

67

cresc.

3

Allegro assai

Clavicembalo

Violino I

Violino II

Violoncello

4

7

10

p

f

13

p *f*

16

20

solo

24

tr

p f p f p f p p

28

31

34

tutti

37

solo

41

45

tutti

f

f

f

49

p

p

p

52

f

f

f

55

59

solo

tutti

solo

p cresc.

f

p cresc.

63

tutti

solo

66

69

tutti

f

f

72

solo

p

p

75

78

tutti

solo

f

f

81

tutti

p

p

f

f

84

tr

p f p f p f

88

91

Hinrich Philip Johnsen

Hinrich Philip Johnsen var i sin samtid mest känd som musiker och kapellmästare, men komponerade också – en mångsidighet som han delade med många andra musikverksamma. Som kompositör hade han dessutom en bredare roll än senare tiders kolleger. Han skrev visserligen egen musik i stor utsträckning, men bearbetade och arrangerade andras verk när det behövdes.

Om Hinrich (Henrik) Philip Johnsens tidiga år är uppgifterna vaga. Han föddes 1716 eller 1717, troligen i norra delen av nuvarande Tyskland. Han var antagligen anställd som musiker vid hovet i Eutin (Holstein-Gottorp). När Adolf Fredrik valts till tronföljare i Sverige 1743, medföljde Johnsen i dennes hovkapell som kom att bli ett viktigt inslag i Stockholms musikliv. Han blev organist i Klara kyrka 1745 och omtalades som en skicklig improvisatör. Johnsen verkade också som lärare i musikämnen – han utsågs 1753 att undervisa drottning Lovisa Ulrika i cembalo och generalbasspel. Mellan åren 1763–71 var han kapellmästare för den franska teatertrupp som kom till Stockholm 1753.

Hinrich Philip Johnsen tillhörde stiftarna av Kungl. Musikaliska akademien 1771 och var en tid dess arkivarie, men också lärare vid akademiens undervisningsverk. Han avled i Stockholm 1779.

Som tonsättare ägnade sig Johnsen åt ett flertal verktyper. Han skrev musikdramatiska verk (bl.a. operorna *Die verkaufte Braut* från 1742, d.v.s. före flytten till Stockholm, och *Aeglé*), tre sinfonior för orkester, fyra solokonserter (två för cembalo, en för två fagotter samt en för horn), kantater, kammarmusik, verk för klaverinstrument och sånger. Man måste räkna med att merparten av hans kompositioner skrevs till bestämda tillfällen, vilket var tidens praxis, men också låg i Johnsens ansvar som kapellmästare. Johnsen var en lärd tonsättare, utomordentligt kunnig i musikteoretiska ämnen. I stilen vittnar hans verk om övergången mellan senbarockens musik i mer fasta strukturer och tidig klassicism med större utrymme för individuella uttryck.

© *Gunnar Ternhag,* Levande musikarv

Hinrich Philip Johnsen

In his day, Hinrich Philip Johnsen was mainly known as a musician and conductor, but he also acted as a composer, a form of versatility he shared with many others in the field of music. As a composer, moreover, his role had greater breadth than that of his colleagues in later days – although he wrote his own music to a great extent, he also reworked and arranged the music of others when necessary.

Little is known about Hinrich (Henrik) Philip Johnsen's early years. He was born in 1716 or 1717, probably in the northern part of present-day Germany. He was presumably employed as a musician at the court of Eutin (Holstein-Gottorp). In 1743, when Adolf Fredrik was named successor to the Swedish throne, Johnsen followed as part of his royal court orchestra, which became an important feature of Stockholm's music life. Johnsen became the organist at Klara Church in 1745, and gained a reputation as a skilled improviser. He also worked as a teacher in music subjects; in 1753, he was chosen to teach Queen Lovisa Ulrika harpsichord and figured bass. From 1763 to 1771, he was first conductor for the French theatre troupe that arrived in Stockholm in 1753.

Johnsen was one of the founders of the Royal Swedish Academy of Music in 1771. He acted as its archivist for a while, but also taught at the academy's educational institution. He died in Stockholm in 1779.

As a composer, Johnsen worked in several different genres. He wrote dramatic music (before moving to Stockholm, the 1742 opera *Die verkaufte Braut,* and later *Aeglé*, amongst others), three symphonies for orchestra, four solo concerts (two for harpsichord, one for two bassoons and one for horn), cantatas, chamber music, works for keyboard, and songs. Presumably the majority of his works were written for specific occasions, which was common practice at the time, but also part of his duties as a conductor. He was an erudite composer with exquisite knowledge of music theory. His style reflects the transition from late baroque music in firmer structures to early classicism with greater scope for individual expression.

© *Gunnar Ternhag,* Levande musikarv. Trans. Martin Thomson.

Kritisk kommentar

Källmaterial

Stämmor i autograf (**A**): cemb., vl. 1, 2, vc. obl. H/N 125. Materialet finns i Alströmersamlingen, 159:3.
På titelbladet står: *Concerto per il Cembalo/ con Stromenti./ di H: P: Johnsen.*

Konserten har katalognumret NorJ A4 i Eva Nordenfeldts förteckning över Johnsens verk.[1]

Kommentar

Satsnumren har lagts till i utgåvan. ***f p*** i utgåvan motsvaras av *f:p:* i A.

Allegro (sats 1)

Takt	Instrument	Kommentar
1	Tutti	***f*** tillagt.
46:3	Cemb.	♯ tillagt för sista 16-delen.
82:3, 84:1	Vl. II	Vl. I har 4-del, Vl. II har 8-del. Samstämt till 4-delar i utgåvan.
88:1	Cemb.	***p*** överfört från stråket.
98	Vl. I	***f*** överfört från Vl. II (jfr parallellställe I t. 105).
110:3	Cemb.	♯ tillagt för sista 16-delen.
112	Str.	***p*** (eg. *p:*) tydligt placerat en bit in i takten hos Vl. I och Vc. Förmodligen menar Johnsen att ***p*** inträder strax efter taktens början – detta förtydligas i utgåvan genom att lägga till ***fp*** här (äv. enl. mönster i följande takter).
126:1	Vl. II	A har 8-del+8-delspaus, ändrat till 4-del i utgåvan.

Andante (sats 2)

Takt	Instrument	Kommentar
2	Vl. II	A har g2, 4-del på andra slaget. Vl. I:s notation inkl. kil överförd.

[1] Nordenfelt, Eva & Eppstein, Hans, *Hinrich Philip Johnsen*, Musikaliska akad., Stockholm, 1982

3, 35–36, 56–67	Cemb.	Båge/bågar överförda från Vni.
9u, 11u, 36u, 64u, 66u	Vl. I—II, (Cemb.)	Detta 16-delsmotiv har båge inskriven på tre ställen: Vl. I t 9u och 36u samt Vl. II i t 11u. I utgåvan förs bågen in på alla parallellställen, samt överförs till cembalon – motivet finns även där, både i tuttipartier unisont med stråket, och i soloavsnitten – dock alltid utan båge.
36	Cemb.	***f*** tillagt i enlighet med str.
37–38	Cemb.	Bindebåge tillagd i analogi med t. 12–13. Frasbågen kan i A läsas som en bindebåge från halvnoten till t. 39, men har ändrats i utgåvan till överensstämmelse med t. 13 och 68.
39	Cemb.	Ackorden uppdelade i två stämmor för att tydliggöra bindebågen från föregående takt.

Allegro assai (sats 3)

Takt	Instrument	Kommentar
1	Tutti	***f*** tillagt.
6:4	Cemb., Vl. I	♮ tillagt. Förslaget finns även i Vl. II, utan förtecken.
41-42	Vc.	A har: Det skall förmodligen vara som i t. 40. Ändrat i utgåvan.
59	Vl. I	Punkterad 4-del ändrad till 4-del enl. övriga stämmor.
59, 62	Vl. I-II	cresc.från Vl. I t. 59 överfört till Vl. II, samt till parallellstället i t. 62.
71:4	Cemb.	A har:

		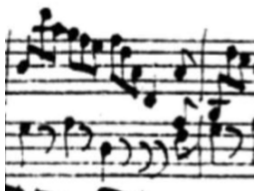 Ettstrukna a på sista 8-delen borttaget i utgåvan i analogi med t. 2.

© *Andreas Edlund,* Levande musikarv